

KTÓRE ELEKTROWNIE WIATROWE PODLEGAJĄ OBOWIĄZKOWI PRZEPROWADZENIA OCENY ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO?

To, które elektrownie wiatrowe podlegają obowiązkowi sporządzenia raportu, a dla których jedynie można tego wymagać, rozstrzyga Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 tego rozporządzeniem, w przypadku instalacji wykorzystujących siłę wiatru do produkcji energii, sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko **wymagają**:

- wszelkie instalacje planowane w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- instalacje planowane na lądzie wykorzystujące, o mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 tego rozporządzenia, sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko **mogą wymagać** instalacje wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m, nie wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5 (czyli zlokalizowana na lądzie, o mocy nominalnej elektrowni mniejszej niż 100 MW).

Ważne jest, że zgodnie z § 4 tego rozporządzenia, parametry tego samego rodzaju, charakteryzujące skalę przedsięwzięcia i odnoszące się do przedsięwzięć tego samego rodzaju położonych na terenie jednego zakładu lub obiektu, sumuje się. Dotyczy to z pewnością mocy elektrowni (sumuje się moc poszczególnych turbin). Gdyby odczytywać ten przepis literalnie, w zasadzie należałoby także sumować wysokości poszczególnych wiatraków.

To, kiedy wprowadza się obowiązek sporządzenia raportu w odniesieniu do tych rodzajów przedsięwzięć, które są wymienione w § 3, reguluje § 5 (*przeczytaj w rozporządzeniu: <http://isjp.sejm.gov.pl/servlet/Search?todo=file&id=WDU20042572573&type=2&name=D20042573.pdf>*).

W przypadku elektrowni wiatrowych o wysokości 30 m i większej, w zasadzie określone w § 5 warunki obligujące do sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko spełnione są zawsze. Z powodu braku rozpoznania w Polsce tras migracyjnych nietoperzy zgodnie z zasadą ostrożności należy przyjmować, że wszędzie istnieje potencjalna możliwość powstania zagrożeń przyrodniczych (wiatraki ustawione na takiej trasie mogą powodować poważne straty w populacji nietoperzy). Spełniony jest więc warunek określony w § 5 pkt 2. Przy rozpatrywaniu rodzaju i skali potencjalnego zagrożenia, które kwalifikują do oceny, należy zwrócić uwagę zwłaszcza na § 5 pkt 3 lit. b rozporządzenia (oddziaływanie transgraniczne – na migrujące nietoperze), lit. d (prawdopodobieństwo nieznanе, gdyż brak badań, więc należy stosować zasadę ostrożności) i lit. e (długi czas trwania oddziaływania i jego ciągłość).

Z omówionych wyżej przepisów pozornie wynika, że elektrownie wiatrowe o łącznej mocy nominalnej poniżej 100 MW, których wiatraki są niższe niż 30 m, nie podlegają procesowi oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Jest to jednak wrażenie błędne. Po pierwsze – w przypadku obszarów Natura 2000 (zwłaszcza chroniących nietoperze i ptaki) lokalizacja w ich pobliżu takich elektrowni zawsze będzie oznaczać konieczności przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na ten obszar na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Po drugie – Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wydał 20 listopada 2008 r. wyrok C-66/06 w sprawie kryteriów kwalifikacji przedsięwzięć do przeprowadzenia oceny oddziaływania na

środowisko. Uznał w nim, że system kwalifikacji przedsięwzięć do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oparty na progach wielkości przedsięwzięcia jest sprzeczny z prawem UE, a więc niedopuszczalny. Nie można więc np. rezygnować z wykonania oceny oddziaływania na środowisko elektrowni wiatrowej jedynie na podstawie jej maksymalnej mocy czy wysokości wiatraków, jeśli przesłanki merytoryczne wskazują, że może ona stanowić zagrożenie dla chronionych walorów przyrodniczych (np. nietoperzy). Wyrok Trybunału ma pierwszeństwo przed prawem krajowym.

Poza tym należy też zwrócić uwagę na rezolucję 5.6 Porozumienia EUROBATS. Co prawda nie obowiązuje ona w Polsce bezpośrednio, ale nasze państwo jest stroną tego Porozumienia, więc nasze organy powinny przyjmować taką interpretację przepisów i praktykę ich stosowania, aby wypełniać jego postanowienia. Powinny więc przyjmować, że badanie oddziaływania na nietoperze także niższych wiatraków jest zawsze konieczne. Wszak zagrożenia powodowane przez niższe turbiny często mogą być większe niż w przypadku tych wysokich.

(09.02.09, A. Kepel, PTOP „Salamandra”: opracowanie robocze, na potrzeby organów ochrony przyrody i POE)